

امیدارینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال اول شماره ۵ | مه — ۱۴۰۲

دامنی برای عروج

شما کنشگران حوزه جمعیت می‌توانید
خاطرات یا اخبار فعالیت‌های خود را
برای ما ارسال کنید

شما کنشگران حوزه جمعیت می‌توانید خاطرات یا اخبار فعالیت‌های خود را برای ما ارسال کنید.

فهرست

درآمد	۳
تعویق در فرزندآوری	۴
جهاد فرزندآوری در اسلام	۴
تحقیق زن در بیان رهبر معظم انقلاب	۴/۵
احساس مثبت نسبت به هویت مادری	۶
اکسیر جوانی کشف شد	۶
رسالت زن در عالم هستی و جایگاه والای مادری	۷
تاکسی زایمان	۷
خرده روایت‌های خواندنی	۷

به نظر شما شماره بعدی نشریه امید آینده به چه موضوعی اختصاص دارد...؟

پاسخ و پیشنهاد خود را به شماره ۳۰۰۰۲۳۴۹۶۲ ارسال کنید.

قصه زینب و ریحانه...

درآمد

زینب و ریحانه از دوران مدرسه دوستانی صمیمی بودند. بعد از کنکور هم دست تقدیر آنها را در یک رشته و یک دانشگاه، کنار هم قرار داد. از همان اوائل تحصیل در دانشگاه، هر دو خواستگار داشتند. زینب و خانواده اش بر این باور بودند که ازدواج نه تنها مانع تحصیل نیست، بلکه شیرینی‌های زندگی مشترک می‌تواند تحصیل را هم آسان‌تر کند؛ خصوصاً که زن و شوهر در این مسیر به یکدیگر کمک می‌کنند. ریحانه اما اینطور نبود. او به دنبال تحصیلات تکمیلی و شغل با کلاس بود! به همین خاطر اولویت بالایی برای ازدواج قائل نبود. او «پیشرفت» را در دستیابی به مدارک تحصیلی بالاتر و کسب شغلی با پرستیژ اجتماعی و درآمد بالا می‌دانست. همیشه هم به زینب می‌گفت: «خودتو اسیر شوهر نکن! این همه درسی که خواندی نصفه می‌مونه؛ باید بشینی تو خونه، بشوری و جارو کنی و پوشک بچه عوض کنی!» آخرش هم زینب همون اوائل دوره ی لیسانس ازدواج کرد. هنوز دو سال از ازدواج شان نگذشته بود که خداوند فرزندی به آنها عطا کرد. گذشت...

هرچند ازدواج و دوران بارداری و زایمان، دوران تحصیل را برای زینب طولانی‌تر کرد؛ اما با کمک همسرش توانسته بود مدرک کارشناسی ارشد خود را گرفته و پس از گذشت ده سال از ورود به دانشگاه، اکنون صاحب سه فرزند است. ریحانه از همان سنین حدود ۲۰ سال خواستگاران خود را (که زیاد هم بودند) رد کرد و به جلد مشغول درس شد و اکنون بعد از ۱۰ سال، دکترای خود را گرفته و در شرکتی مشغول به کار است. او برای تبریک و چشم روشنی فرزند سوم زینب به خانه اش می‌آید. دو رفیق قدیمی بعد از مدتی دیدار تازه می‌کنند. از لا به لای صحبت‌های ریحانه می‌شد دریافت که انگار آنچه جامعه به عنوان «موفقیت» ترسیم کرده و همچون جریان رودخانه، دختران را به آن سمت هل می‌دهد، سرابی بیش نیست. ریحانه هرچند شغل خوبی دارد و تحصیلات خود را به سقف ممکن رسانده، اما دیگر مثل ده سال قبل خواستگار ندارد. او خود را از لذت‌های زندگی مشترک و چشیدن مزه ی همسری و مادری محروم کرده تا مثلاً «پیشرفت» کند. اما امروز خود را خسارت زده می‌داند. نشاط و انرژی مثبتی که در زندگی زینب هست، در زندگی ریحانه نیست. ریحانه به تجربه درک کرده بود که پدر و مادر هرچقدر دلسوز فرزند خود باشند، نمی‌توانند جای همسر و فرزند را برای او پر کنند.

حذف واژه ی مادر از دایره لغات پزشکی

در نگاه فردگرایانه ی غرب (که خانواده و زندگی اجتماعی بی معنا شده است) ارزش انسان، صرفاً در بُعد مادی آن تعریف میشود. فلذا گزاره‌هایی چون «از دامن زن، مرد به معراج می‌رود» و «تربیت کننده ی نسل آینده مادر است» در تفکر غرب فاقد ارزش است. این فضا تا جایی پیش رفته است که حتی «مادری» بی معنا شده است! (سیاست حذف واژه «مادر» صراحتاً به کاخ سفید و بودجه ۲۰۲۲ آمریکا نیز رسیده است. در بودجه سال ۲۰۲۲ کاخ سفید، واژه مادر حذف شده و به جای آن نوشته شده است: «فرد زاینده»! نوشتن این اصطلاح در بودجه کاخ سفید توسط بسیاری از جمله مخالفان جمهوری خواه مورد تمسخر قرار گرفت.

برای مشاهده این خبر
بارکد رویرو را اسکن کنید.

برای مشاهده این کلیپ
بارکد روبه‌رو را اسکن کنید.

● تعویق در فرزندآوری ناشکری است...

● جهاد فرزندآوری در اسلام

از حضرت رسول الله (ص) نقل شده است: «هر زنی در خانه شوهرش جهت نظم و ساماندهی منزل، چیزی را از جایی بردارد و در جایی دیگر قرار دهد، خداوند عزوجل به او می‌نگرد و هرکس که خدا به او بنگرد او را عذاب نمی‌کند.» ام سلمه گفت: مردان همه خوبی‌ها را بردند، پس چه چیزی برای زنان بیچاره هست؟ پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «آری اگر زن حامله شود او به سان روزه دار شب زنده داری است که با جان و مال در راه خدا جهاد می‌کند و چون زایمان کند پاداشی دارد که از بس بزرگ است نمی‌داند آن پاداش چیست و چون شیر می‌دهد در برابر هر مکیدن برای او مشابه یک آزاد سازی [برده] از فرزندان اسماعیل است و چون از شیر دادن فارغ گردد فرشته‌ای بر پهلوی او می‌زند و می‌گوید: از نو آغاز به کار کن که [از هر گناهی] بخشیده شده‌ای»

(حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۵۱)

● تحقیر زن در بیان رهبر معظم انقلاب (حفظه الله)

«امروز نیاز جامعه‌ی ما به این است که بدانند مادری یعنی چه؟ زن خانه بودن یعنی چه؟ کدبانو بودن یعنی چه؟ فاطمه‌ی زهرا با آن شأن و با آن رتبه و با آن مقام و با آن عظمت، یک خانم خانه‌دار است؛ این تحقیر او نیست؛ او که با آن عظمت قابل تحقیر نیست، مگر این عظمت را می‌شود کوچک شمرد؟ این عظمت به جای خود محفوظ است، اما یکی از شئون و یکی از مشاغل همین عظمت عبارت است از همسر بودن یا مادر بودن و خانه‌داری کردن؛ با این چشم به این مفاهیم نگاه کنیم. یک عده‌ای به عنوان دفاع از حقوق زن حرفهایی می‌زنند که نه فقط احترام به زن نیست [بلکه] تضعیف زن است؛ داخلی‌های خودمان را می‌گوییم؛ و الا در فرهنگ غربی اروپایی که این کارها به احتمال زیاد و به احتمال نزدیک به یقین، توطئه‌ی صهیونیست‌ها است که اصلاً می‌خواهند جامعه‌ی بشری را به هم بزنند و به هم بریزند؛ زن را به صورت یک متاع مایه‌ی التذات مرد قرار بدهند؛ این که توطئه‌ی آنها است، آنها را کاری نداریم، مسئله‌ی آنها مسئله‌ی دیگری است، اما در محیط اسلامی ما - چه در داخل کشور ما، چه در بعضی محیط‌های اسلامی دیگر - برای اینکه از زن حمایت نکنند، یک چیزهایی را، یک وظایفی را، توقعاتی را برای زن مطرح می‌کنند که این تحقیر زن است، این کوچک کردن زن است. [مثلاً] می‌گویند چرا اجازه نمی‌دهید زن در بیرون از منزل کار کند؛ اولاً چه کسی اجازه نمی‌دهد؟ چه اشکال دارد؟ ثانیاً کار کردن در بیرون منزل، یعنی فرض کنید ماشین نویسی فلان اداره، یک شأن است برای زن که ما برای او یقه بدرانیم؟ معنای عدالت این است؟

معنای عدالت این است که آنچه را خدای متعال در گُمون [نهان، درون] ذات هر موجودی قرار داده، آن را بشناسیم، قدر بدانیم و آن را پرورش بدهیم؛ عدالت این است. خدای متعال مرد را و زن را از جهاتی مثل هم قرار داده است؛ از لحاظ عروج به مقامات معنوی با هم تفاوتی ندارند، نمونه‌اش فاطمه‌ی زهرا (سلام الله علیها)؛ از لحاظ توانایی هدایت بشر تفاوتی ندارند، نمونه‌اش فاطمه‌ی زهرا (سلام الله علیها)؛ اما از لحاظ وظایف اداره‌ی زندگی تفاوت دارند. باز نمونه‌اش فاطمه‌ی زهرا (سلام الله علیها). اینهایی که از حقوق زن می‌خواهند دفاع کنند، به قول معروف شیپور را از سر گشادش می‌زنند و نمی‌فهمند چه بگویند و از چه چیز زن دفاع کنند، می‌گویند چرا زن مدیریت [نکنند]؛ مگر مدیریت‌ها یک افتخار است برای یک انسان که دنبال این باشد که چرا مدیریت‌ها [مخصوص مرد است]؟ اسمش را هم می‌گذارند عدالت جنسیتی؛ این عدالت است؟ آن کسانی که در دنیا برابری جنسیتی را مطرح می‌کردند و دنبال آن بودند، امروز این قدر بدبختی و فساد از این ناحیه گریبان گیرشان شده که خودشان پشیمانند؛ البته خیلی‌هایشان صریحاً اقرار نمی‌کنند، خیلی‌هایشان هم با این فرهنگ بزرگ شدند، نمی‌فهمند چه اتفاقی دارد می‌افتد؛ اما اندیشمندان‌شان چرا، اندیشمندان‌شان می‌گویند، می‌فهمند، اظهار نگرانی می‌کنند. خدا کند این کسانی که در داخل اسم عدالت جنسیتی می‌آورند، مرادشان این چیزی که به عنوان برابری جنسیتی مطرح شده، نباشد.»

(بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (ع) ۱۳۹۵/۱۲/۲۹)

مزه‌ی شیرین مادری

مامان پشی،
شادتر میشی!

شما اگر بچه خودتان را در خانه تربیت نکردید، یا اگر بچه نیاوردید، یا اگر تارهای فوق العاده ظریف عواطف او را - که از نخ ابریشم ظریف تر است - با سراسگشتان خودتان باز نکردید تا دچار عقده‌ی عاطفی نشود، هیچ‌کس دیگر نمی‌تواند این کار را بکند؛ فقط کار مادر است، اما آن شفلی که شما بیرون دارید، اگر شما نکردید، ده نفر دیگر آن را انجام خواهند داد. بنابراین اولویت با این کاری است که بدیل ندارد.

برای شنیدن صوت این مصاحبه
بارکد روبه‌رو را اسکن کنید

● رسالت زن در عالم هستی و جایگاه والای مادری

مصاحبه ای با خانم فرشته روح افزا- مدیر طرح و برنامه و سیاست‌گزار شورای عالی فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده با موضوع علل تزلزل جایگاه مادری

چرا ایفای نقش زن در جایگاه «همسری» و «مادری» از ارزشی که سابقاً داشته برخوردار نیست؟

یکی از علل مهم آن هججه ی فرهنگی است که نه تنها در ایران بلکه در دنیا نسبت به زنان وجود دارد؛ از زمانی که زن را برای کسب درآمد مستقل به میدان کار آوردند موجب شد برای کار بیش از خانواده اهمیت قائل شود و کم کم از خانواده جدا شود. روی آوردن زنان به دریافت مدرک تحصیلی نه برای کسب علم، بلکه برای بهتر شدن وضعیت اقتصادی و موقعیت شغلی یا استقلال مالی، غلط است. امروزه شاید این دیدگاه را متحجرانه بدانند که چسرا نباید خانم‌ها برای خود درآمد داشته باشند اما در اسلام برخورداری زن از استقلال مالی حل شده است؛ نفقه ای که به زن اختصاص داده شده، مهریه، اجرت المثل (در ازای انجام امور منزل)، حق شیردهی که طبق آیات قرآن به او تعلق می‌گیرد، سفارش به هدیه دادن، ارثی که زن از همسر و هم از پدر و مادر خود می‌تواند داشته باشد، ضمن اینکه هیچ بار مالی در زندگی به دوش او گذاشته نشده است. اگر این موارد کنار هم گذاشته شود می‌بینیم چه استقلال مالی خوبی برای زن بوجود می‌آورد؛ اما ما نمی‌توانیم آنها را اجرا کنیم چون ملغمه ای از اینها ساخته ایم که موجب تضعیف خانواده شده و نتوانستیم شغل بیرون از منزل را در کنار رسیدگی به امور منزل درست تعریف کنیم. البته به این معنا نیست که زن حقوق افراد خانواده را ضایع کند. نظام ارزشی که زنان همه ی هستی خود را در قالب اصلی خود می‌دیدند، ضعیف کرده ایم و آنها محبت را از نامحرمان می‌گیرند؛ در محیط کار از همکار خود، در محیط اجتماعی از نگاه‌هایی که می‌شود و در محیط مجازی هم که رها شده اند. ما رابطه عاطفی زن با محارم خود را شکسته ایم و به جای آن یک شخصیت غلط به زن داده ایم که اگر در جامعه کاری انجام دهد شخصیت واقعی دارد. البته مفید بودن در جامعه با جایگاه مادری و همسری مغایرت ندارد اما رسالت واقعی او این نیست. محبت را نمی‌تواند از غیر محارم بگیرد و این نکته خیلی اهمیت دارد.

در فضای فکری و رسانه ای جامعه بسیار می‌شنویم که «مادر شدن» یا «فرزندآوری فراوان» مانع از «پیشرفت» زن (در کسب مدارج علمی و موقعیت های شغلی) می‌شود؛ نظر شما در این زمینه چیست؟

باید بررسی کرد که هدف از تحصیلات چیست؟ اگر فقط می‌خواهیم توانمند شویم که درآمد بیشتری داشته باشیم، یک مقدار ازدواج و بچه دار شدن به تاخیر می‌افتد و در حقیقت یک جنبه رشد می‌کنیم؛ یعنی نیازهای روحی و روانی خود (نیاز به همسر و فرزند) را نادیده می‌گیریم. این نوع عملکرد نقص دارد و پیشرفت و تعالی ندارد. راه حل مسئله این است که دنبال کسب علم باشیم نه مدرک تحصیلی. اگر به دنبال مدرک هم هستیم، باید نیازهای فطری را در نظر بگیریم؛ زمان بندی و الویت سنجی کنیم. اولاً قانون جوانی جمعیت برای مادرانی که در حال تحصیل اند، یکسری اولویت‌ها و کمک‌هایی از سمت سازمان‌های دولتی و دانشگاه‌ها و... در نظر گرفته است. ثانیاً فرصت همسرگزینی و فرزندآوری همیشگی نیست اما امکان علم‌اندوزی تا آخر عمر وجود دارد...

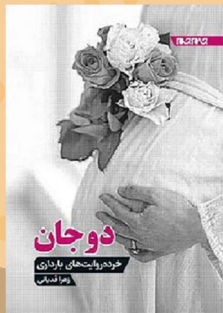
● تاکسی زایمان

به گزارش سایت دیده بان ایران؛ یورونیوز نوشت؛ جمعیت ژاپن در سال ۲۰۲۲ بیش از ۸۰۰ هزار نفر کاهش یافت. این کاهش جمعیت باعث شد دولت مشوق‌هایی را برای فرزندآوری در نظر گیرد که از جمله آن‌ها می‌توان به افزایش کمک‌هزینه خانواده‌ها اشاره کرد. اکنون در اکثر مناطق ژاپن «تاکسی زایمان» شروع به کار کرده است. شاید زمانی که سخن از چیزی با عنوان «تاکسی زایمان» به میان بیاید در وهله نخست آمبولانسی کوچک یا خودرویی با تجهیزات پزشکی را در نظر تجسم کنیم، اما این طور نیست. «تاکسی زایمان» یک تاکسی کلاسیک ژاپنی با راننده ای مشکی پوش است. اما تفاوت اینجاست که این راننده متخصص جایجایی زنان باردار است. همچنین همیشه برای مواقع اضطرار چند ملحفه و حوله تمیز در صندوق عقب این تاکسی‌ها وجود دارد. مهم تر از همه این که اطلاعات مقدماتی در رابطه با چگونگی نگهداری از زنان باردار و بیمارستان‌های نزدیک به محل در اختیار راننده قرار می‌گیرد و اگرچه احتمالاً او متخصص زنان یا ماما نیست اما معمولاً کتابچه راهنمای زایمان را در محفظه داشبورد خود دارد. ایده راه‌اندازی چنین تاکسی‌هایی در وهله نخست فراهم کردن آرامش برای مادران تا هنگام رسیدن به بخش زایمان است.

● خرده روایت‌هایی خواندنی

«دو جان» بیست روایت خواندنی و متنوع از روزهایی است که بسیاری از بانوان، رؤیای چشیدن آن را در قلب خود می‌پروراند. روزهای بارداری با همه اضطراب‌ها، سختی‌ها، انتظار، هیجان و گاهی نیز تلخی‌ها باز هم ستودنی و شیرین است؛ اما حلاوت آن را کسانی درک می‌کنند که لحظه لحظه ی آن را تجربه کرده باشند. بنابراین اگر برای شما این اتفاق، کمی ناخوشایند، ترسناک و پیچیده است می‌توانید با خواندن خاطرات این کتاب که توسط زهرا قدیانی، جمع‌آوری و نگاشته شده است کمی از احساس حقیقی این موهبت الهی را دریابید. کتاب حاضر خرده روایت‌های بارداری بیست زن است.

نام: دو جان نویسنده: زهرا قدیانی ناشر: جام جم

برای مشاهده این مصاحبه
بارکد روبه‌رو را اسکن کنید.

● احساس مثبت نسبت به هویت مادری

بخشی از هویت انسانی به جنس اوست که به تصور هرکس (به عنوان زن یا مرد) از خودش و انتظاراتی که جامعه از او به عنوان زن یا مرد دارد، برمی‌گردد. هویت جنسی به هر شکل که تعریف می‌شود، مفهوم بسیار مهمی است که بر تغییرات جمعیتی جامعه هم اثرگذار است. اگر در جامعه ای، هویت جنسی زن با «مادری» و «خانه داری» تعریف شود، طبیعتاً افزایش باروری و جمعیت در آن جامعه رقم می‌خورد؛ اما اگر چنین تصویری وجود نداشته باشد و زن ملزم به اشتغال بیرون از خانه باشد، مادری برایش از ارزش کمی برخوردار است و موجب کاهش جمعیت می‌شود. در واقع نگرش جامعه به این امور در جهت گیری آن تأثیرگذار است. اگر انسان نسبت به پدیده ای نگرش مثبت یا منفی داشته باشد در گرایش یا عدم گرایش به آن اثر دارد (که تمایل داشته باشیم تکرار شود یا کم‌ترین تکرار را داشته باشد). نگرش منفی یا مثبت نسبت به پدیده ی مادری هم در باروری متعدد یا عدم آن مؤثر است.

امروزه با رواج اندیشه های مساوات طلبانه ی فمینیستی با کم‌اجر شدن و کم‌ارزش شدن مادری در جامعه مواجه هستیم. به گونه ای که به پدیده ی مادری به چشم مزاحمی برای زندگی نگاه می‌کنند. به لحاظ تحقق عینی و بیرونی، آنچه در جامعه ما عینیت پیدا کرده این است که روز به روز نگاه جامعه و زنان نسبت به مادری منفی شده که یکی از دلایل کاهش باروری، همین تغییر نگرش است. یکی از نکات بسیار کلیدی، ارتقای ارزش مادری با تکیه بر آموزه های دینی است. جامعه ی ما جامعه ای دین دار و متدین است که ارزش های دینی در آن مورد احترام است. اگر ارزش مادری بر اساس آیات و روایات اهل بیت (ع) برای مردم تبیین شود در جهت ترویج فرزندآوری بسیار اثرگذار است. در روایات اهل بیت (ع)، مادری بسیار مورد تقدیس و تمجید قرار گرفته است. به عنوان مثال پیغمبر اکرم (ص) می‌فرماید: «الجنة تحت اقدام الامهات».

(جامع الاحادیث الشیعه، ج ۲۶، ص ۸۹۰)

مهمترین نقشی که یک زن در هر سطحی از علم و معنویت می‌تواند ایفا کند، آن نقشی است که به عنوان یک مادر و یک همسر می‌تواند ایفاء کند. حضرت زینب (س)

● اکسیر جوانی کشف شد...

امیدآینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده

مزه‌ی شیرین مادری

مامان پشلی، شادتر میشی!

تبلیغ نکنند که با حفظ حجاب، با حفظ عفت، با خانه‌داری و با تربیت فرزند، انسان نمیتواند کسب علم کند. ما امروز بحمدالله چقدر زنان دانشمند و عالم در رشته‌های مختلف در جامعه‌مان داریم. دانشجویان کوشا و با استعداد و با ارزش، فارغ‌التحصیلان سطح بالا، پزشکان ممتاز و طراز بالا!

عزیزها
همراه انقلاب
۷۱۰-۷۱۵

امیدآینده | نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال اول شماره ۵ | مهر ۱۴۰۲

ارتباط با ما: @omide_ayande

با اسکن بارکد روبرو، به صفحه ما در ایتا متصل شوید.

شما کنشگران حوزه جمعیت می‌توانید خاطرات یا اخبار فعالیت‌های خود را برای ما ارسال کنید.